לן א מיי' פי"ח מהלכות מעשה קרבנות הל"ד:
לח ב מיי' פי"ח מהל' פסולי המקדשין הלכה כ:
לט ג מיי' פי"ח מהלכות פסולי המקדשין הלכה לד:
מ ד ה שם הלכה לא:

שאין בשר ניתר באכילה עד שיזרק הדם · דימה לימא דזקא שלמים דאית ביה תרי אכילות אבל עולה מגלן דאימא כי היכי דליתי בה תרי אכילות אבל עולה מגלן דאימא דבפרק חטאת העוף (דף מ·) ליתי בה נמי מעילה קודם זריקה דהאי קרא בשלמים כתיב וי"ל דר"א לא חשיב הך חומרא ורשב"א מתרץ דר"א יליף עולה מקל וחומר דר' יהושע ובשלמים מרח וכתב לה קרא כדאמר בסמוך:

עומר ושתי הלחם דליכא שולין מאי איכא למימר · וא"ת ובשתי הלחם מה שייך באין בטומאה ויש לומר משום חטיפה דאית בהו:

קסבר ר' יהושע אין מרצה על העולין · וא"ת מה מפיק קרא בעולה אם אין בשר אין דם הלא אין מרצה ויש לומר לענין אחר ושרוף דלא מרצה לין: **כי** אמר ר' יהושע בזבחים בנחות לא אמר · השתא מאי איכא דאמר לא אמר · אם לא אמר מדלא אמר לא אמר · אלא פשיטא ר' יהושע דאמר אין מרצה על העולין · ואם תאמר הא דתנן בזבחים בנחות לא אמר · אלא בזבחים אבל בנחות איתא ליה קיצא אף על פי שאין שרדים: איני והתנן במנחות פ"ג נטמאו שיריה נשרפו שיריה אבדו שיריה כמדת ר' אליעזר כשרה כמדת ר' יהושע פסולה מכלל דאי הוה בזבחים הוה [נמי] פליגי במנחות ותשני' דאי תנא דמנחות שנאה כמדת ר' יהושע דבעי תרתי ולא כמדת ר' יהושע דאלו ר' יהושע בזבחים בעי תרתי במנחות לא בעי תרתי ואקשי' ומאן דאי תנא דקאי בשיטת ר' יהושע דבעי תרתי ומחמיר אפי' מינה דבמנחות נמי בעי תרתי ועוד תניא א"ר יוסי (דאמא אני) דברי ר' אליעזר בזבחים ודברי ר' יהושע בזבחי ר' אליעזר במנחות ודברי ר' יהושע במנחות [אלמא] כי הנה בהדיא תאני ר' יוסי כי ר' יהושע סבר במנחות אם אין קומץ אין שירים אם אין קומץ (ושרי') אין קומץ (ומשני) (ושרי') אלא לעולם קסבר ר' יהושע הצץ מרצה על האכילות אי הכי כי הצץ מרצה על האכילות אמאי תנינן כמדת ר' יהושע פסולה (תאכל) כי הצץ מרצה ושרי' כי קתני פסולה אאבדו שיריה ונשרפו שיריה דהא ליתנהו אבל נטמאו שיריה דברי הכל כשרה ולא הוצרך תתנא לפרש כי ר' אליעזר מכשיר בה דתרי' הכי השתא באבדו ונשרפו דליתנהו כלל מכשיר בה ר' אליעזר בנטמאו דאיתנהו והצץ מרצה על אכילות מיבעיא לי' דתרי' מכשיר אלא לא הוצרך נטמאו שיריה אלא לר' יהושע קתני לה וקתני פסולה. ועוד תניא ר' יהושע אומר כל הזבחים בין נטמא בשר וחלב קיים בין נטמא חלב ובשר קיים זורק הדם הא נטמאו תרוייהו לא אלמא קסבר ר' יהושע אין הצץ מרצה לא על העולין ולא על האכילות ושנינן שיריא כי קא בעי ר' יהושע תרתי לכתחלה כגון דמנחות אבל דאיעבד כגון משנתנו אפי' הדא (לא) [מני] ותניא הכי דשני ליה לר' יהושע בין לכתחלה ובין דאיעבד דתניא נטמא הבשר או נפסל או יצא הוץ לקלעים ר' אליעזר אומר יזרק ר' יהושע אומר לא יזרק ומודה ר' יהושע שאם זרק תורצה ואקשי' הדא דפסולה דקתני בנטמאו שיריה דאיעבד משמע דהאי נטמאו

וסני פרי קרבי · לר' יהושע למה לי: **וחד בשלמים** · זבחיך שלמים: **שכן כליו** · הילכך חשיבה ומחמרינן בה: **מם כן** · דכולי לתא למימר דדם מתיר בשר בכאילה ולאו למימר דם אע"פ שאין בשר: **נכתוב** **ובשר זבחיך תאכל ודבר ודם ישפך** · והוי משמע נמי והדם ישפך תורה אור

תחלה קודם לאכילה דהא לא כתיב והדם תשפוך מאי שנא דלקדמיה לדם זבחיך ישפך בריש: **ת"מ** · למדרש ודם זבחיך ישפך מכ"מ: **לימוריס** **דבי ליפנכו לא מעכבי** · וכגון נטמאו לו אבדו לא מעכבי אכילת בשר כדאמרן בתמיד נשחט (לעיל דף נח:): **כי ליפנכו מעכבי** · אכילת בשר כדאמרן התם: **דם דבי ליפיה מעכב.** דהא תרוייהו מודו אם אין דם אין בשר דמתחלת הקדשן הן נאסרין וכפרה היא באה אלא בדם וכהנים משולחן גבוה קא זכו וכיון דכפרה ליתיה איסורא להיכא אזל: **ליתא דלא** **כר' יהושע** · אמילתיה קא מהדר דאמרן לעיל מתני' דלא כר' יהושע: **בעינן פרטי** · דם ובשר: **ולין מאכילות** **לא מרבי** · והשתא בשר ליכא אלא דם לחודיה דמרבי לין עלה ה"נ דלא אתו בטומאה: **אין מרצה על העולין** · על טומאת הקטרין על האמים דהייט לימורין מודי רבי יהושע דאי איכא כזית אבל לאכילת מזבח זורק את הדם כדאמר לקמן בבריתא בפירקין (ד' עמ·) רבי יהושע אומר [קדושין ד: מולין קיח:] כל הזבחים שבתורה שנטמאו מהן לא בשר לו כזית חלב זורק הדם: **אומר ושתי הלחם דליכא עולין** · לבד הקומץ שהוא במנחה כזריקת דם בזבחים אבל בשיריים ליכא הקטרה וכיון דבעי ר' יהושע תרתי צריך להיות קומץ ושיריים קיימין והכא שיריים ליכא, ושתי הלחם דכולה אכילת אפילו חדא נמי ליכא בשלמא לר"א דאית ליה אין מרצה על אכילות כולהו כמאן דלא איטמו ניחא: **כי אמר ר' יהושע** · דבעינן תרתי: **נטמאו שיריה** · אל מנחה לאחר שנקמצה ועדיין לא נקטר קומצה: **כמדת ר' אליעזר** · שהיה אומר בזבחים (ד' קד·) דם אף על פי שאין בשר כשירה להקטיר קומצה ונפטרו הבעלים: **ומאן דאי תנא** **כר'** · היכא אתמכן תנא דאמר הכי: מילתיה דר' יוסי מיפרשא לקמן בשמעתין: **אלא קסבר רבי יהושע** **אין מרצה על אכילות** · ומיתוקמא מתני' אליבה דהא איכא תרתי וגבי שתי הלחם נמי כיון דאין מרצה על אכילות הוה ליה כמעיקרא ומתירין במקדש: **אי הכי נטמאו שיריה** · (ג) (כיון דנטמאו) לר' יהושע אמאי פסולין ומאי כי קתני פסולה אחאלו שיריה ונשרפו שיריה: **אלא נטמאו שיריה** · כיון דרבי יהושע לא עלה פליג: **נמאן קתני לה לר' אליעזר וכו'** · להודיע לנו דברי מי שנאה להודיענו בה דברי רבי אליעזר דלמדהו כשירה בתמיה פשיטא השתא ר"ל כו' אלא פשיטא על כרחיך ר' יהושע פליג עלה ולאשמעינן דרבי יהושע פסיל בה תמיה ולכותא אשמעינן דאף על גב דאיתא בעיקא פסול: **ולא על העולין** · דהייט חלב דאי מרבי מיניה אמאי פסול: **אלא לא אמר** · מתני' ולרבי יהושע מתני' דיעבד ודר' יהושע לכתחלה תרתי בעי ואי לייתוה מתכשר דיעבד: **נפסל** · בטבול יום: **אלא דפסולה דיעבד משמע כו'** · לתקפתא היא: **ומודי** · אי נמי משמע פסולה להקטיר קומצה לכתחלה מתני' בחין לכתחלה קתני: ביחיד

שיריה לר' יהושע כמ"ל דתיקנו כיון דתיקנו נמתק:

והני תרי קראי למה לי? חד בעולה וחד בשלמים וצריכא דאי בחד בעולה הוה אמינא עולה היא דהמירא שכן כליל אבל שלמים דלא חמירי אימא לא, ואי כתב רחמנא שלמים הוה אמינא אדרבה דאית בהו שתי אכילות אבל עולה דלית בה שתי אכילות אימא לא, קמ"ל, ור' אליעזר נמי הכתיב והבשר תאכל? אמר לך: ההוא מיבעי ליה "שאין הבשר מותר באכילה עד שיזרק הדם, אי הכי אימא כוליה להכי הוא דאתא "דם אע"פ שאין שם בשר" מנלן? אמר לך אם כן נכתוב רחמנא הבשר תאכל והדר דם זבחיך ישפך' כדכתיב ברישא ועשית עולותיך הבשר והדם" מאי שנא דאקדמיה "לדם זבחיך" ישמע מינה "דם אע"פ שאין בשר" ושמע מינה שאין הבשר מותר באכילה עד שיזרק הדם, ור' יהושע* "אין הבשר מותר באכילה עד שיזרק הדם"* קל וחומר הוא: ומה אימורין דכי ליתנהו לא מעכבי כי איתנהו מעכבי, דם דכי ליתיה מעכב, כי איתיה לא כל שכן דמעכב, ורבי אליעזר *מילתא דאתיא בקל וחומר מרח וכתב לה קרא ור' יהושע *כל היכא דאיכא למדרש דרשינן השתא לימא מתני' דלא כרבי יהושע דכיון דאמר בעינן תרתי, וציץ באכילות לא מרצה היכי אתי בטומאה? אפילו תימא רבי יהושע-אלא קסבר רבי יהושע הצץ מרצה על העולין, הא תינח זבחים דאיכא עולין אלא עומר, ושתי הלחם דליכא עולין מאי איכא למימר? אמרי כי אמר רבי יהושע נמי דבעינן תרתי, בזבחים, במנחות לא אמר, ובמנחות לא אמר *והתנן נטמאו שיריה, אבדו שיריה: כמדת רבי אליעזר כשירה, כמדת רבי יהושע פסולה: כמדת ולא כמדת: כמדת רבי יהושע דבעינן תרתי ולא כמדת רבי יהושע דאילו רבי יהושע בזבחים אמר, במנחות לא אמר, ואילו האי תנא סבר אפילו במנחות נמי תנא האי תנא דקאי בווותיה ומחמיר טפי מינה ועוד תניא א"ר יוסי רואה אני את: דברי רבי אליעזר במנחות ובזבחים ודברי רבי יהושע בזבחים ובמנחות: דברי רבי אליעזר בזבחים שהיה אומר "דם אף על פי שאין שם בשר" ודברי רבי יהושע בזבחים שהיה אומר "אם אין דם אין בשר אם אין בשר אין דם, דברי רבי אליעזר במנחות שהיה אומר "קומץ אף על פי שאין שירים" דברי רבי יהושע במנחות שהיה אומר "אם אין קומץ אין שירים אם אין שירים אין קומץ" אלא קסבר רבי יהושע הצץ מרצה על [העולין ועל] האכילות אי הכי אמאי כמדת רבי יהושע פסולה? אאבד ושרוף, אלא נטמא" למאן קתני לרבי אליעזר, פשיטא השתא יש לומר אבוד ושרוף דליתנהו מבשיר רבי אליעזר נטמא דאיתיה מיבעיא אלא פשיטא לרבי יהושע וקתני פסולה ועוד תניא רבי יהושע אומר "כל זבחים שבתורה בין שנטמא בשר וחלב קיים ובין שנטמא חלב ובשר קיים זורק את הדם" אבל נטמאו תרוייהו לא אלמא קסבר רבי יהושע אין הצץ מרצה (ה) על העולין ולא על האכילות: אלא לעולם רבי יהושע היא מתני' ולא קשיא כאן לכתחלה כאן דיעבד: כי אמר רבי יהושע לכתחלה, דיעבד לא, ונמא תימרא דשני ליה לרבי יהושע בין לכתחלה לדיעבד? דתניא נטמא בשר או שנפסל או שיצא הוץ לקלעים ר"א אומר יזרק ר' יהושע אומר "לא יזרק ומודה ר' יהושע "שאם זרק תורצה אלא דפסולה דיעבד משמע, ועוד חמשה דברים באין לכתחלה משמע אלא

רבינו חננאל

בשר שנאבד הדם ובחיך ישפך ומה אני מקיים ועשית עולותיך הבשר והדם ללמד כי הבשר נזרק על גבי המזבח כמו הדם הוי אומר איר יש בין כבש למזבח שאינו יכול לעבור ועומד בכבש חוזק על גבי המזבח והאי דכתיב והבשר תאכל בא ללמד שאין הבשר נאכל אלא אחרי שיזרוק דם (המזבח) [הזבח] כדכתיב הדם זבחיך ישפך והדר והבשר תאכל ומדלא כתיב והבשר תאכל ברישא הדר הדם זבחיך ישפך כדכתיב ועשית עולותיך הבשר והדם ש"מ דדם ישפך לעולם פ"מ ואם יש בשר יאכל אחריו ואם אין בשר ראוי לאכילה אינו מעכב הדם ואם נאמר משנתנו לר' [יהושע] (יהודה) היא הנה הוא לית ליה כי הצץ מרצה על אכילות וכמו דאמרן דר' אליעזר לבדו הוא דאית ליה האי מברא ואיכי אותו רבי חמשה דברים בטומאה ואמרינן אפילו תימא ר' יהושע קסבר הצץ מרצה על העולין כלומר אפילו קרבין כשהן טמאין הצץ מרצה בשלמא זבחים איכא איטמריתון שהן עולין אפילו טמאין תם הדם נזרק והצץ מרצה אלא עומר ושתי הלחם דקתני באין בטומאה ליכא בהו תרתי שהן עולין אמאי באין בטומאה ושני' לא בעי ר' יהושע אלא בזבחים אבל במנחה איתא ליה קיצא אף על פי שאין שרדים: איני והתנן במנחות פ"ג נטמאו שיריה נשרפו שיריה אבדו שיריה כמדת ר' אליעזר כשרה כמדת ר' יהושע פסולה מכלל דבי הוכי דשליני בזבחים הכי [נמי] פליני במנחות ותשני' דאי תנא דמנחות שנאה כמדת ר' יהושע דבעי תרתי ולא כמדת ר' יהושע דאלו ר' יהושע בזבחים בעי תרתי במנחות לא בעי תרתי ואקשי' ומאן דאי תנא דקאי בשיטת ר' יהושע דבעי תרתי ומחמיר טפי מינה דבמנחות נמי בעי תרתי ועוד תניא א"ר יוסי (דאמא אני) דברי ר' אליעזר בזבחים ודברי ר' יהושע בזבחי ר' אליעזר במנחות ודברי ר' יהושע במנחות [אלמא] כי הנה בהדיא תאני ר' יוסי כי ר' יהושע סבר במנחות אם אין קומץ אין שירים אם אין שירי' אין קומץ (ומשני) (ושרי') אלא לעולם קסבר ר' יהושע הצץ מרצה על אכילות אי הכי כי הצץ מרצה על האכילות אמאי תנינן כמדת ר' יהושע פסולה (תאכל) כי הצץ מרצה ושרי' כי קתני פסולה אאבדו שיריה דהא ליתנהו אבל נטמאו שיריה דברי הכל כשרה ולא הוצרך תתנא לפרש כי ר' אליעזר מכשיר בה דתרי' הכי השתא באבדו ונשרפו דליתנהו כלל מכשיר בה ר' אליעזר בנטמאו דאיתנהו והצץ מרצה על אכילות מיבעיא לי' דתרי' מכשיר אלא לא הוצרך נטמאו שיריה אלא לר' יהושע קתני לה וקתני פסולה. ועוד תניא ר' יהושע אומר כל הזבחים בין נטמא בשר וחלב קיים בין נטמא חלב ובשר קיים זורק הדם הא נטמאו תרוייהו לא אלמא קסבר ר' יהושע אין הצץ מרצה לא על העולין ולא על האכילות ושנינן שיריא כי קא בעי ר' יהושע תרתי לכתחלה כגון דמנחות אבל דאיעבד כגון משנתנו אפי' הדא (לא) [מני] ותניא הכי דשני ליה לר' יהושע בין לכתחלה ובין דאיעבד דתניא נטמא הבשר או נפסל או יצא הוץ לקלעים ר' אליעזר אומר יזרק ר' יהושע אומר לא יזרק ומודה ר' יהושע שאם זרק תורצה ואקשי' הדא דפסולה דקתני בנטמאו שיריה דהא נטמאו אבל נטמאו שיריה דברי הכל כשרה ולא הוצרך תתנא לפרש כי ר' אליעזר מכשיר בה דתרי' הכי השתא באבדו ונשרפו דליתנהו כלל מכשיר בה ר' אליעזר בנטמאו דאיתנהו והצץ מרצה על אכילות מיבעיא לי' דתרי' מכשיר אלא לא הוצרך נטמאו שיריה אלא לר' יהושע קתני לה וקתני פסולה. ועוד תניא ר' יהושע אומר כל הזבחים בין נטמא בשר וחלב קיים בין נטמא חלב ובשר קיים זורק הדם הא נטמאו תרוייהו לא אלמא קסבר ר' יהושע אין הצץ מרצה לא על העולין ולא על האכילות ושנינן שיריא כי קא בעי ר' יהושע תרתי לכתחלה כגון דמנחות אבל דאיעבד כגון משנתנו אפי' הדא (לא) [מני] ותניא הכי דשני ליה לר' יהושע בין לכתחלה ובין דאיעבד דתניא נטמא הבשר או נפסל או יצא הוץ לקלעים ר' אליעזר אומר יזרק ר' יהושע אומר לא יזרק ומודה ר' יהושע שאם זרק תורצה ואקשי' הדא דפסולה דקתני בנטמאו שיריה דהא נטמאו

מגנות

מגנות ס. כו. ע"ש

[לקמן פח.]

[לעיל נד: זבחים קד.]

הגהות הב"ח

(ה) גמ' אין הצץ מרצה לא על העולין: (ב) רש"י ד"ה אי הכי ניעמו